

KENNISMAKEN MET MEDIATION VOOR PREDIKANTEN

**Het voorkomen, de-escaleren, begeleiden en
oplossen van conflicten**

GROEI

Kennismaken met mediation

Inleiding

De laatste jaren is er een toegenomen bewustwording vanuit de samenleving dat de kwaliteit van conflictbegeleiding in hoge mate bijdraagt aan de kwaliteit van die samenleving. Niet zo zeer op het gebied van juridische kennis, maar vooral op het terrein van het voorkomen, de-escaleren en begeleiden en oplossen van conflicten is nog heel veel winst te behalen. Mediation, 'pre-mediation' en 'toepassen van mediationvaardigheden' zijn in de maatschappij inmiddels herkenbare begrippen geworden.

Bij de overheid en in het bedrijfsleven blijkt het toepassen van mediationvaardigheden al een groot succes. In de kerk is mediation snel in opkomst. Langs de weg van luisteren, samenvatten en doorvragen worden belangen in kaart gebracht en mogelijke vervolgroutes geïnventariseerd, waaruit een keuze wordt gemaakt. Een soort van 'conflictdiagnose' dus (vergelijk de taak van een basisarts om een diagnose te stellen en zo nodig door te verwijzen naar een specialist).

Ook in de kerken maken we niet alleen gebruik van de mogelijkheden die kerkrecht en visitatie bieden. Soms is louter het bellen, luisteren en nog eens in andere woorden uitleggen van de situatie voldoende; vaker nog helpt hierbij het (opnieuw) in contact brengen van mensen met elkaar of het voeren van een informeel bemiddelingsgesprek. Het zijn vaardigheden die voor een deel overeenkomsten vertonen met die welke in een mediation gebruikt worden. Wie deze kwaliteiten ontwikkeld heeft, kan hiermee helpen er voor te zorgen dat conflicten geen schade aanrichten maar juist vruchtbaar zijn voor de gemeente.

Voor een hedendaagse predikant, pastor en werker in kerkelijke dienst is het een pré het mediationproces en wat daaraan vooraf gaat te doorgronden en te begrijpen. Het goed kunnen inschatten van de voordelen en nadelen van mediation c.q. het toepassen van mediationvaardigheden kan van belang zijn in uw rol als deelnemer, adviseur, opdrachtgever of verwijzer. Of wellicht wilt u zich oriënteren op de vraag of u zelf de rol van mediator ambieert?

Doelgroep

Deze kennismaking met mediation is bedoeld voor predikanten, HBO-theologen en andere werkers in kerkelijke dienst. Zij maken kennis met het mediationproces, de belangrijkste actuele ontwikkelingen daarin en met de mogelijkheden en onmogelijkheden van een mediationproces en het toepassen van mediationvaardigheden.

Inhoud van de training

Concrete leerdoelen zijn de volgende:

- inzicht verkrijgen in de essenties van het mediationproces, de fasering, de randvoorwaarden, de voor- en nadelen, de pro- en contra-indicaties en de rolverdelingen (mediator, partijen, adviseurs);
- inzicht verkrijgen in typische conflictpatronen, de dynamiek van conflicten en interventie-mogelijkheden;
- leren kennen van de valkuilen in een mediationproces;
- verwerven van vaardigheden om een keuze te kunnen maken uit de mogelijkheden die kerkrecht en mediation te bieden hebben.

Vaardigheden, belangrijk voor het kunnen toepassen van mediationvaardigheden?

Welke vaardigheden zijn met name belangrijk:

- luisteren, samenvatten en doorvragen;
- bewust zijn van eigen kwaliteiten, valkuilen, uitdagingen en allergieën (kernkwadranten);
- kunnen omgaan met emoties, weerstanden en machtsverschillen;
- een belangenkaart kunnen maken;
- structuur aanbrengen in gesprekken (telefoongesprek, bemiddelingsgesprek, onderhandelingen etc.);
- bevorderen van creativiteit;
- technieken die nodig zijn om conflicten te voorkomen, te de-escaleren en op te lossen;
- een conflictdiagnose kunnen maken.

Vorbereiding en aanpak van de training

Drie weken voor de training ontvangen de deelnemers een digitaal voorbereidingsformulier en een overzicht van actuele literatuur. Deze dient bestudeerd te worden vóór het begin van de training.

De trainers en de deelnemers in de groep zullen feedback geven op de gespreksvaardigheden en de houding van de deelnemer in en na de oefening. Het doel is niet alleen praktisch oefenen, maar ook leren van elkaar. De rollenspellen zullen steeds kort gehouden worden om de theorie te kunnen laten beklijven en zoveel mogelijk collega's te laten oefenen. Wanneer gewenst, kan worden gewerkt met dvd-opnames.

Open inschrijving

De training duurt twee dagen (vijf dagdelen: zie hierachter het programma).

Kosten

De kosten van de training bedragen € 1.045,- all-in.

Financieringsbijdrage mogelijk

Naast de vergoedingen vanuit de PKN is een aantal fondsen bereid om een opleiding van predikanten op het gebied van mediation te ondersteunen. Een lijst van deze fondsen is bij Merlijn op te vragen.

Trainers

- Mr. drs. Dick Bonenkamp (Mediator)
- Drs. Hans Berkheij (Predikant)
- Mr. dr. Klaas-Willem de Jong (Theoloog / UD Kerkrecht / professor Church Policy)

Locatie

De training wordt verzorgd op onze eigen locatie in Nuland.

Incompany-training

Bij een incompany-training wordt na overleg over de specifieke wensen van uw organisatie een offerte aangeboden.

Data en inschrijving

Voor inschrijving kunt u mailen naar info@merlijngroep.nl.

PE-punten

Na afloop van deze training krijgt u een officieel certificaat van de Merlijngroep. De studiebelasting van 52 SBU of 2 ECTS/PE punt à 28 uur wordt gerekend tot het open erkend aanbod (accreditatie is aangevraagd).

Mogelijkheden na afloop van de training

Intervisie

Zowel bij open als bij incompany trainingen kunnen nadien onder begeleiding van Merlijn trainers intervisiebijeenkomsten worden georganiseerd.

Coaching

Persoonlijke coaching van een deelnemer in een bepaald mediationtraject is mogelijk.

Supervisie en consultatie

Na de training staat het de deelnemers vrij om in voorkomende gevallen Merlijn te consulteren over ondervonden praktijkproblemen en voor een snel advies over een te volgen koers.

Voor deze drie mogelijkheden geldt dat afhankelijk van de individuele wensen van de opdrachtgever Merlijn dan voordien een offerte uitbrengt.

PROGRAMMA kennismaken met mediation

Kennis en vaardigheden voor predikanten

Dag 1 Een mediation tot en met de draai- en categorisatiefase Plus in het derde dagdeel: de theologie van het conflict

Ochtendprogramma

09.30 - 10.00 : welkom / kennismaking / bespreking programma en ochtendprogramma

10.00 - 10.30 : vaststellen rode draden en leerdoelen / vaststellen individuele leerdoelen afspraken over de training / huishoudelijke kwesties

10.30 - 11.15 : inleiding: mediation algemeen (o.a. het proces, de betrokkenen en hun rollen, voor- en nadelen, pro- en contra-indicaties)

11.15 - 11.30 : pauze (tijdens de pauze: film over het mediationproces: 'Bits of kicks')

11.30 - 12.30 : oefening: openingsfase

12.30 - 13.15 : lunch

Middagprogramma

13.15 - 14.00 : inleiding: exploratiefase (o.a. vraagtechnieken, standpunten, belangen en opties)

14.00 - 15.00 : oefening: exploratiefase

15.00 - 15.15 : pauze (tijdens de pauze: film over het mediationproces: 'Bits of kicks')

15.15 - 16.00 : inleiding: draai- en categorisatiefase (o.a. doorvragen naar belangen, het maken van een belangenkaart)

16.00 - 17.00 : oefening: belangen achterhalen

17.00 - 17.30 : snack

Avondprogramma

17.30 - 18.30 : de kerkorde en de hantering van conflicten (door Mr. dr. K.W. de Jong)

18.30 - 19.00 : de theologie van het conflict

19.00 - 19.15 : pauze

19.15 - 19.45 : de rol van de predikant in het conflict in de kerkenraad / lessen uit de mediation voor het interkerkelijke gesprek en de interreligieuze dialoog

19.45 - 20.00 : afronding en evaluatie dag 1 / vooruitblik dag 2

Dag 2 Een mediation tot en met de afrondingsfase

Ochtendprogramma

09.30 - 09.45 : bespreken dagprogramma / wensen

09.45 - 10.30 : inleiding: de onderhandelingsfase (o.a. hard en zacht positioneel onderhandelen, verschillen met principieel onderhandelen, regievoering)

10.30 - 11.00 : oefening: de onderhandelingsfase

11.00 - 11.15 : pauze (tijdens de pauze: film over het mediationproces: 'Bits of kicks')

11.15 - 12.30 : vervolg oefening: de onderhandelingsfase

12.30 - 13.30 : lunch

Middagprogramma

13.30 - 14.15 : inleiding: valkuilen bij mediations (o.a. manipulaties, verborgen agenda's, pressie en machtsmisbruik, voorkennis, vooringenomenheid, geheimhouding, onderhandelingscultuurverschillen, juridische procedurele valkuilen)

14.15 - 15.00 : integratie-oefening mediation

15.00 - 15.15 : pauze (tijdens de pauze: film over het mediationproces: 'Bits of kicks')

15.15 - 16.45 : vervolg integratieoefening mediation

16.45 - 17.30 : oogst van de dag en de training / vragen / verankering in de praktijk / (digitale) evaluatie / uitreiking certificaten

17.30 - Merlijn borrel